

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW

Delegatura w Wałbrzychu
ul. Zamkowa 3, 58-300 Wałbrzych
tel. (74) 842 64 18, (74) 842 66 60

dwkz-wb@dwkz.pl
<http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/>

W/R.5144.24.2024.JK

Wałbrzych, dnia 01 sierpnia 2024 r.

DECYZJA nr 1062/2024 **Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich oraz podejmowanie** **innych działań przy zabytku**

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 92 ust. 6, art. 36, ust. 1 pkt. 1 i 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U z 2022 r. poz. 840), § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81) oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22.07.2024 r. (data wpływu: 26.07.2024 r), zgłoszonego przez Pana Piotra Gerbera, Prezesa Zarządu Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska z/s ul. Oławska 15, 50-123 Wrocław o udzielenie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich oraz podejmowanie innych działań przy zabytku przy zabytku: **suwnica górna z 1935 r.** stanowiąca integralną część zespołu tzw. zapadni kolejowej dawnej parowozowni wachlarzowej w **Jaworzynie Śląskiej**, wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem B/2544 decyzją z dnia 24.11.2016 roku po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załącznikach do niego: program prac konserwatorskich

udzielam pozwolenia

dla: Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska
ul. Oławska 15, 50-123 Wrocław

na prowadzenie następujących prac konserwatorskich i innych działań:

- przywrócenie wartości użytkowej/sprawności technicznej suwnicy poprzez demontaż istniejącego wózka i zastąpienie go nowym elementem
- wykonanie prac konserwatorskich przy zdemontowanym elemencie (wózku) wraz z przygotowaniem miejsca pod jego ekspozycję w budynku jego pierwotnej eksploatacji

zgodnie z zakresem i w sposób wskazany w programie prac konserwatorskich „Program podejmowanych działań przy zabytkowej suwnicy górnej wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem B/2544” opracowanym przez Macieja Mądrego, stanowiącym

załącznik nr 1 do niniejszej decyzji.

Termin ważności pozwolenia: **31 grudnia 2027 r.**

Pozwolenie wydaje się pod następującymi warunkami:

1. Obowiązku kierowania w/w pracami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. w art. 37a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
2. Obowiązku przekazania Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac albo badań, a w toku prac albo badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1
 - imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 1,
 - dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 37a ust. 1 i 2,
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
3. Zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac;
4. Niezwłocznego zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
5. Prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac;
6. Opracowanie sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazania tego opracowania Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac;
7. Nakłada się obowiązek dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych prac z udziałem przedstawiciela Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

UZASADNIENIE

W dniu 26.07.2024 r. Prezes Zarządu Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska z/s ul. Oławska 15, 50-123 Wrocław przedłożył Kierownikowi Delegatury w Wałbrzychu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, działającej z upoważnienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wniosek o udzielenie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich oraz podejmowanie innych działań przy zabytku jaki jest suwnica górna z 1935 r. stanowiąca integralną część zespołu tzw. zapadni kolejowej dawnej parowozowni wachlarzowej w Jaworzynie Śląskiej, wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem B/2544 decyzją z dnia 24.11.2016 roku. Kierownik Delegatury w Wałbrzychu po rozpatrzeniu wniosku, przedłożonej dokumentacji a także po analizie materiałów archiwalnych znajdujących się w zasobach tut. Urzędu, na podstawie ogólnej wiedzy o przedmiotowym zabytku stwierdza jak poniżej.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej

epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Z kolei przepis art. 36 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy stanowi, że pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga każdorazowo prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem właściciel obiektu lub podmiot, mający prawo rzeczowe do nieruchomości zabytkowej, jest bezwzględnie obowiązany do uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na te działania, które mają bezpośredni wpływ na stan zachowania oraz wygląd zabytku wpisanego do rejestru w tym realizację prac konserwatorskich i restauratorskich.

Po analizie wniosku i załączników do niego organ ochrony zabytków stwierdza, iż przedmiotowa inwestycja jest dopuszczalna w kontekście ochrony zabytku i nie wpłynie na uszczuplenie ich wartości historycznych i artystycznych oraz jest zasadna z punktu widzenia przywrócenie wartości użytkowych zabytku techniki. Warunki realizacji prac, zawarte w treści decyzji wynikają wprost z treści obowiązującego rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 02 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków i mają na celu zapewnienie należytej pod względem konserwatorskim realizacji prac.

Dopuszczenie do realizacji przedmiotowego zamierzenia w zakresie określonym we wniosku nie będzie stało w sprzeczności z zasadą, unormowaną w art 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowiącą, że ochrona zabytków podlega w szczególności na podejmowaniu przez organ administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków a także udaremnienie niszczenia oraz niewłaściwego korzystania z zabytków.

Pouczenie:

1. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł. (art.107d ust.2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
2. Kierującym pracami konserwatorskimi może być osoba posiadająca kwalifikacje, o których mowa w art. 37a ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. W wypadku zmiany osoby kierującej pracami konserwatorskimi Wnioskodawca winien przekazać Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu imię, nazwisko i adres osoby, która kierować będzie pracami konserwatorskimi wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie przez te osoby kwalifikacji, o których mowa w art. 37 a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem prac;
4. Informuje się, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
5. Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.
6. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do

wniesienia odwołania wobec Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Oplata skarbową: zwolniono na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2018 r. poz. 1044).

Otrzymują:

1. wnioskodawca (C5C86+8-R)
2. a/a teczka obiektu

**Program podejmowanych działań przy zabytkowej suwnicy górnej
wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem B/2544**

I. Wprowadzenie

Planowane prace mają związek z realizowanym od 2022 r. w Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej - Oddziale Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, wieloetapowym projektem odbudowy i przywrócenia do użytkowania budynków, urządzeń i zespołów urządzeń kolejowej infrastruktury technicznej. Główny obszar działań stanowi zespół d. zapadni kolejowej, wyspecjalizowanego wydziału warsztatu kolejowego, w którym realizowane były m.in. demontaże i naprawy zestawów kołowych lokomotyw i wagonów kolejowych. Celem prac jest przywrócenie do ruchu historycznych urządzeń znajdujących się w budynku zapadni i wykorzystywanie ich zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem. Stopień degradacji wózka i urządzeń na nim zamontowanych wykluczają jego dopuszczenie do eksploatacji przez organ dozorowy. Wózek zastąpiony zostanie nowym, współczesnym urządzeniem, które posadowione zostanie na historycznej konstrukcji. Zabytkowy „wózek” zostanie zdemontowany i po przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwatorskich zostanie posadowiony we wnętrzu hali gdzie będzie eksponowany jako element ekspozycji stałej zabytkowych technicznych urządzeń kolejowych.

II. Harmonogram

Etap 1

- Wykonanie wzmocnienia w miejscu planowanej ekspozycji urządzenia,
- Demontaż przy pomocy dźwigu,
- Ocena stanu technicznego,

Etap 2

- Osadzenie „wózka” w hali zapadni, miejscu jego eksploatacji.
- Oczyszczenie chemiczne oraz mechaniczne z nagromadzonych warstw zabrudzeń,
- Wykonanie nieinwazyjnej powłoki konserwującej,
- Wykonanie tablicy informacyjnej

Autor opracowania:

Maciej Mądry
Dyrektor Ds. Ochrony Zabytków
Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska

**WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW**
we Wrocławiu
DELEGATURA w WAŁBRZYCHU
58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 3
74 842-64-18, fax 74 842-66-60

Załącznik nr. 1

do decyzji nr. 1062/

z dnia 01.08.2024

Maciej Mądry
DYREKTOR DS. OCHRONY ZABYTEKÓW
Fundacja Ochrony Dziedzictwa
Przemysłowego Śląska

